1855. **LEEUWARDER COURANT.** N. 17.

DINGSDAG 27 FEBRUARIJ.

De middelprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 23 Februarij 1855 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 14.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 280.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 280.00.

Leeuwarden, den 24 Februarij 1855.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

STAATS-LOTERIJ.

DE **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland* brengt, bij deze, ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Minister van Financien, bij resolutie van den 23 Februarij 1855, no. 55, is bepaald, dat de loten der 225ste Staats-Loterij, gedurende de vierde week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op Dingsdag den 27 Februarij 1855, door de collecteurs, splitters en debitanten tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven, dan tot de navolgende, te weten:

Bij Verkoop.

Geheele loten	*f* 90.00.
Halve	„ 45.00.
Vijfde	„ 18.00.
Tiende	„ 9.00.
Twintigste	„ 4.50.

Leeuwarden, den 26 Februarij 1855.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

UITNOODIGING.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** van de provincie *Friesland*,

Gelet hebbende op het 2de lid van art. 73 der Wet van den 4 Julij 1850, (*Staatsblad no.* 37), noodigen, door deze, alle inwoners dezer Provincie, die elders dan in dezelve in de Rijks directe belastingen zijn aangeslagen, uit, om daarvan, vóór den 1 April aanstaande, te doen blijken aan hunne vergadering, ten einde door haar daarop zal kunnen worden gelet bij de opmaking der Lijst van hoogstaangeslagenen, voor de keuze van afgevaardigden ter Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Leeuwarden, den 19 Februarij 1855.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 19 dezer, ter kennis der ingezetenen:

1. dat, wederom, van den 17 tot en met den 23 dezer, 20 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Bolsward 2, Doniawerstal 1, Gaasterland 1, Hennaarderadeel 3, Leeuwarderadeel 2, Lemsterland 1, Menaldumadeel 4, Opsterland 1, Utingeradeel 2 en Wijmbritseradeel 3, — en 42 longzieke runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Doniawerstal 1, Franekeradeel 1, Hennaarderadeel 4, Leeuwarderadeel 2, Menaldumadeel 5, Opsterland 1, Rauwerderhem 2, Sneek 2, Utingeradeel 6, Wonseradeel 1, Wijmbritseradeel 10 en IJlst 6, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 375;
2. dat, gedurende hetzelfde tijdvak, de longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Klaas Annes Okkinga, te Herbaijum; de Weduwe Cornelis Tjebbes Witteveen, te Snikzwaag; Karsjen Jetzes Kalma, te Boxum; Sjoerd Jantjes Stiensma, te Oostrum; Sijbren Nijdam, te Sneek; Douwe Idzers de Vries, te Oostermeer; Gerben Freerks van Es, te Nes; Jan Lieuwes IJpma, te Workum en Wiebe Douwe Riegstra, te Abbega, en gezond zijn verklaard de runderen van den veehouder Hilke Cornelis de Koe, te Woudsend.

Leeuwarden, den 26 Februarij 1855.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

COMMISSARISSEN uit **GEDEPUTEERDE STATEN** van *Friesland*, verwittigen de belanghebbenden, dat de voorjaars-keuring van de **jonge Dekhengsten** zal plaats hebben op Dingsdag den 13 Maart 1855, des voormiddags ten tien ure, in het Zaailend bij *de Koe* te *Leeuwarden*.

Tevens worden belanghebbenden verwittigd, dat alsdan zal kunnen gedongen worden naar de premien van *f* 200, van *f* 175 en van *f* 150, welke tot verbetering van het paardenras zijn uitgeloofd, op de voorwaarden en bepalingen, vastgesteld bij art. 29 sub *a*, *b*, *c*, *d* en *e* van het reglement op de Paardenfokkerij in de provincie Friesland, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 9 Mei 1849 no. 109, naar welks inhoud de belanghebbenden worden verwezen; wordende voorts de eigenaren der hengsten, die bij de voorjaars-keuring van 1854 zijn toegestaan tot het dingen naar de premien boven vermeld, herinnerd aan de bepaling sub *b*, voorkomende, voor zooveel betreft de daarbij bedoelde verklaring van het hoofd des Gemeente-Bestuurs.

Leeuwarden, den 26 Februarij 1855.

Commissarissen voornoemd,
M. KINGMA, Hz.
S. VAN WELDEREN RENGERS.

WEENEN, 24 Februarij.

De Nederlandsche gezant aan het Oostenrijksche Hof heeft dezer dagen eene langdurige conferentie gehad met den Minister van Buitenlandsche Zaken. Dat Nederland niet geheel afkeerig is van eene aansluiting aan de Westersche Mogendheden, wordt als zeer waarschijnlijk aangemerkt, maar tevens wordt als zeer vermoedelijk aangenomen, dat deze Staat, even als nog andere Staten, in gelijke omstandigheden verkeerende, alvorens tot een besluit te komen, den uitslag verlangen af te wachten van de conferentiën, welke binnen deze hoofdstad tot een wenschelijk herstel des vredes zullen plaats hebben, en de bepaling der verhouding van Pruisen, zoo wel ten aanzien van Oostenrijk, als ten opzigte van Frankrijk en Groot-Brittannie.

— De alhier gevestigde deelgenoot van het Huis *Rothschild* heeft dezer dagen den Russischen gezant, den zoon van den Britschen gezant en den Franschen ambassadeur, op een gastmaal ten zijnent genoodigd. Zelfs deze bijzonderheid is niet onopgemerkt gebleven.

— Sedert de aankomst van de Russische Grootvorsten in Sebastopol, verwacht men eerlang daar belangrijke gebeurtenissen. De bevelvoerders der bondgenooten hebben een krijgsraad gehouden, bij welken ook de admiralen tegenwoordig zijn geweest, en na welks afloop men een courier naar Eupatoria heeft gezonden, die, zoo men meende, Omer Pacha reeds aldaar zoude vinden.

Het Engelsche legercorps was tot 10 à 12000 man dienstdoende manschappen gesmolten en zoude zich bepalen bij de verdediging van de regter flank der bondgenooten en van Balaclava. Een deel van de krijgsmagt van Vorst Menzikoff staat tusschen de Belbeck en de Katscha, en de generaal Osten-Sacken is belast met de verzekering van de gemeenschap van Sebastopol met Perecop.

Naar luid van Russische berigten uit Baktschisaraï, van 27 Januarij, doet zich ook in de Krim de winter op eene zeer gestrenge wijze gevoelen, maar hebben zich de Russische troepen in tijds, door het graven van aardhutten (Zemljankes) ter diepte van 3 arschinen, met ingang en schoorsteen, daartegen weten te beschutten en ontbreekt het bij het Russische leger noch aan brandewijn, noch aan brood en brandhout, maar zijn de verdere benoodigdheden niet dan tot ongehoorde prijzen te bekomen.

— Alhier is het berigt ontvangen eener circulaire van den graaf van Nesselrode, van den 17 dezer, waarin medegedeeld wordt, dat Rusland den oorlog aan Sardinië verklaard heeft, omdat die Mogendheid zal deelnemen aan eene vijandige expeditie tegen Rusland.

LONDEN, 24 Februarij.

Vijf leden van het Kabinet hebben hun ontslag genomen: de heer Gladstone, sir Sidney Herbert, James Graham, de heer Cardwell en lord Canning. In de daardoor onstane vacatures is nog niet voorzien.

Dingsdag avond heeft de heer Cardwell in het Huis der Gemeenten van Regeringswege verklaard, dat zij niet voornemens is den uitvoer van Rusland te land over Pruisen te bemoeijelijken, doch dat de blokkade van de havens in de Oostzee en in de Witte en Zwarte zeeën zeer streng zou worden gehandhaafd. Daarentegen zou de vaart op den Donau niet belemmerd worden.

In de zitting van van gisteren avond heeft sir James Graham verklaard, dat de Peelisten zich hebben teruggetrokken, omdat zij zich tegen het door den heer Roebuck voorgestelde onderzoek meenden te moeten verzetten; dat zij evenwel het ministerie Palmerston niet zouden bestrijden. De heeren Sidney Herbert en Gladstone verdedigden zich zelven en hunne mede aftredende ambtgenooten. Lord Palmerston verklaarde, dat hij over het algemeen insgelijks tegen de enquête was gestemd, doch dat de Regering haren loop moet hebben. Eindelijk werd de commissie van onderzoek benoemd. In den loop der zitting heeft lord Palmerston, in antwoord op eene interpellatie geantwoord, dat lord John Russell in last had om op dezelfde grondslagen te onderhandelen als vroeger door lord Aberdeen waren voorgeschreven. Er zal overigens geene poging worden verzuimd om tot eenen eervollen vrede of, indien dit niet mogt gelukken, tot eenen krachtigen oorlog te komen.

— De ontzagchelijke toebereidselen in Engeland en Frankrijk voor den aanstaanden veld- en zeetogt gemaakt doen sommigen voorspellen dat, wordt de vrede niet eerder gesloten, de val van Ruslands magt na verloop van zes maanden door Europa aanschouwd zal worden. Een dagblad verhaalt dienaangaande het volgende: de Engelsche uitrusting zal niet uit 100, maar uit 150 stoomvaartuigen bestaan, van den reusachtigen schroefstoom-driedekker af tot de kanonneerboot en vlottende batterij toe. Frankrijk zal, van zijnen kant, 50 stoomvaartuigen en eene landmagt van 50,000 tot 100,000 man leveren. De Fransche Regering heeft met eene groote Engelsche maatschappij een contract gesloten, tot vervoer van al de troepen en het oorlogsmateriëel van de Fransche kust naar het landingspunt in de Finlandsche Golf, hetwelk de Opperbevelhebber bepalen zal. Deze schikking zal de zeemagt vrij laten in hare operatiën tegen de groote vestingwerken van graniet, die voor den roem van sir C. Napier zoo noodlottig geweest zijn, terwijl de landtroepen den krijg in het hart van Rusland overbrengen.

— *The Press* deelt heden het berigt mede, dat het bevel tot terugroeping van lord John Russell, gisteren per telegraaf naar Berlijn is gezonden.

PARIJS, 21 Februarij.

De geruchten aangaande 's Keizers reis naar de Krim houden aan, doch het tijdstip van vertrek wordt thans anders opgegeven; men zegt dat de Keizer niet voor de eerste dagen van Maart zijn Rijk zal verlaten. De komst van lord John Russell, moet tot dit uitstel aanleiding hebben gegeven, terwijl bovendien de Keizer ook wachten wil op de terugkomst van generaal Niel, wiens terugkeer door eenige bladen verkeerdelijk reeds is berigt. Tot aanvulling der bijzonderheden die uit verschillende bronnen omtrent die veel besproken reis worden medegedeeld, diene het volgende: Op hetzelfde tijdstip dat de Keizer zijne reis wil volbrengen zullen de Oostenrijksche troepen in Bessarabië eene aanvallende beweging doen, daarin ondersteund door een Fransch legerkorps, dat van de Fransch-Duitsche grenzen moet komen. De tent die Napoleon I gebruikt heeft, als ook het bed en het tafeltje waarop hij schreef, zijn in gereedheid gebragt voor Napoleon III.

Eene deputatie uit den Senaat heeft zich tot den Keizer begeven, om hem namens dat staatsligchaam de voorgenomene reis te ontraden. De heer Troplong, die aan het hoofd der deputatie stond, hield aan Napoleon het gevaar voor oogen, dat er voor de rust des lands gelegen was in het ondernemen van eene verre reis door den Keizer, gedurende wiens afwezigheid de tegenstanders van het bewind zouden kunnen trachten het omver te werpen. Hij voegde er bij dat de Keizer gedood zou kunnen worden, en dat het hoofd van den Staat het regt niet had zijn voor Frankrijk zoo noodig leven roekeloos bloot te stellen. De Keizer heeft de juistheid van zekere argumenten erkend, de redenen ontvoud die zijns inziens het gevaar aanmerkelijk minder doen zijn, en ten slotte verklaard, dat hij, hoewel van zijn plan niet afziende, het echter nog in nadere overweging zal nemen. Een goed onderrigt persoon verzekert dat de Keizer tot de Keizerin gezegd heeft: „Zij zullen het nog zoo maken dat ik niet vertrekken kan." Engeland ziet Napoleons reis naar de Krim met leede oogen; het ducht den buitengemeenen grooten invloed, dien de bemagtiging van Sebastopol aan den naam van Napoleon zou verleenen, indien de stad, na een langen wederstand, den belegeraars zou in handen vallen, op het oogenblik dat de Keizer in de Krim zou aankomen.

— Tijdingen uit de Krim tot 10 dezer melden, dat de vijandelijkheden nog niet zijn hervat. De derde Fransche parallel is tot op een geweerschot afstands van het bastion van den Mast gevorderd. De Russen hebben het Zuiderfort ondermijnd. De Engelschen hebben in de loopgraven 18 stukken van zwaar kaliber geplaatst. De vloten der geallieerden maakten zich tot een aanval gereed. De wegen waren slecht, hetgeen de bewegingen der artillerie zeer bemoeijelijkte.

— Men verneemt, dat lord Raglan zijn ontslag heeft gevraagd of zal vragen als opperbevelhebber van het Britsche leger in de Krim. Ook wil men alhier in eenige nog al goed onderrigte kringen weten, dat generaal Pélissier aan den Keizer een rapport zou hebben ingezonden, waarin hij zegt, dat in de eerste vier weken niet met eenige kans op welslagen een aanval op Sebastopol kan worden ondernomen.

— Het *Journal des Débats* meldt bepaaldelijk, dat van wege het Pruisische Bewind is verklaard, dat de redenen waarom het geweigerd heeft het tractaat van 2 December mede te onderteekenen, sedert zijn gewijzigd. Pruisen is bereid om alles te beloven, waartoe Oostenrijk zich heeft verbonden, doch alleen dan als: 1°. Rusland eene poging mogt aanwenden om de Vorstendommen te bemagtigen; 2°. als Rusland Oostenrijk op zijn grondgebied mogt aanranden; 3°. als Keizer Nicolaas terug mogt komen op de aanneming der vier punten als grondslagen voor de vredes-onderhandelingen in den zin, waarin die zijn opgevat in het *memento* van 28 December.

Ook betoogt het zelfde blad dat men hoop mag voeden op het herstel van den vrede, op grond dat uit de taal van den Russischen gezant te Weenen, vorst Gortschakoff, blijkt, dat Rusland tot opofferingen bereid is en zelfs eenigzins de Westelijke Mogendheden uitnoodigt om zich te vestigen op de kust der Zwarte zee en om, met goedvinden des Sultans, even zoovele militaire etablissementen tegenover Sebastopol te stichten als zij noodig zullen achten om de Russische zeemagt in bedwang te houden. — Ten opzigte van de gelijkheid der zeemagten in de Zwarte zee, zou vorst Gortschakoff aan graaf v. Buol hebben te kennen gegeven, dat het moeijelijk zou zijn zich daaromtrent te verstaan, zoolang men die gelijkheid blijft opvatten in eenen voor Rusland te nadeeligen of voor de toekomst van het Rijk te gevaarlijken zin. — Gelijkheid van magt toch, zeide hij, zou

altijd eene bittere bespotting zijn, zoolang Turkye en zijne geallieerden in de gelegenheid waren om, door vereeniging van krachten eene zeemagt bijeen te brengen, vier malen sterker dan die van Rusland.

— Uit Straatsburg wordt geschreven, dat er zoo veel sneeuw gevallen is als bij menschengeheugen niet is gebeurd. Slechts met de grootste opoffering van de spoorweg-maatschappij kon de gemeenschap met Parijs opengehouden worden. Op de linie van Straatsburg naar Zwitserland ligt de sneeuw verscheidene mêtres hoog. Duizende menschen waren werkzaam om vrijebaan te maken, maar de elementen bragten bij voortduring aanwas en hindernissen te weeg.

— De Spaansche Cortes hebben in hunne zitting van 13 Febr. met 124 tegen 96 stemmen wederom een voorstel verworpen, hetwelk strekte om het beginsel der godsdienstvrijheid althans in zekere mate in Spanje in te voeren; het bepaalde dat in de steden van 70,000 of meer inwoners de uitoefening van andere godsdiensten nevens de godsdienst van Staat zou worden gedoogd.

De voorstanders der godsdienstvrijheid waren echter niet ontmoedigd door het mislukken van al hunne dusver gedane pogingen; zij maakten nieuwe voorstellen van die strekking gereed, in de hoop dat de bij de Cortes gehouden beraadslaging indruk op de publieke opinie zou maken en een ieder zou doen zien dat voor de zaak der onverdraagzaamheid geen andere grond dan vooroordeel en volkswaan kon aangevoerd worden.

— In de Sardiniesche Kamer zijn de beraadslagingen over de opheffing der kloosters weder met ernst aangevangen. De oud groot zegelbewaarder de Foresta, lid der gematigde partij, heeft krachtig voor het ontwerp gesproken. Hij heeft o. a. betoogd, dat daar men aan den Paus het regt toekent geestelijke orden op te heffen, de Staat niet minder daartoe het regt moet hebben, omdat de Staat niet kan gebonden zijn waar men de Kerk niet gebonden acht; — dat het burgerlijk wetboek zegt, dat de goederen van godsdienstige corporatiën, die ophouden, aan den Staat vervallen; 't geen de Regering dus wenscht is geheel in overeenstemming met de wet; — dat de wereldsche goederen geene geestelijke aangelegenheden zijn, die alleen onder het bestuur behooren van de geestelijkheid, en dat misschien de Bisschoppen geen *gouden*, maar een *houten* kruis zullen kunnen dragen, doch dat door een *houten* kruis de wereld is behouden; — dat vroeger de kloosters goede diensten hebben gedaan aan het menschdom, maar dat ze nu geheel ten onpas zijn, en onbestaanbaar met den eisch der tijden, terwijl men in ieder geval niet mag toestaan, dat het Hof van Rome gehoorzame onderdanen hebbe op het gebied van een Staat, die aan 't zelve niet behoort. Is Sardinie godsdienstig en R. Katholiek, het is evenzeer vrijheidlievend! — De aanneming van de wet ter opheffing der kloosters is zoo goed als zeker.

BRUSSEL, 23 Februarij.

Aangaande den togt van Keizer Napoleon naar de Krim zijn steeds de meest tegenstrijdige geruchten in omloop. Meer en meer schijnt men het er voor te houden, dat de Keizer van de reis heeft afgezien. De afdeeling der garde, welke naar de Levant bestemd is, heeft, naar luid van bijzondere correspondentiën uit Parijs, last gekregen om te vertrekken en niet te wachten tot dat de Keizer den togt zal aanvaarden. Die afdeeling zou den 27sten Parijs verlaten. Het zeggen is, dat Koningin Victoria een eigenhandige brief heeft geschreven om Keizer Napoleon den togt afteraden. De omstandigheid, dat in dien brief zou voorkomen, dat Sebastopol *niet* moet worden genomen, omdat zulks het herstel van den vrede onmogelijk zou maken, geeft aanleiding, dat men voor alsnog weinig geloof vermeent te kunnen hechten aan hetgeen te dien aanzien wordt gemeld.

'S GRAVENHAGE, 24 Februarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Dingsdag is ontvangen eene Koninklijke boodschap ten geleide van een wets-ontwerp, strekkende tot afstand van Rijksgebouwen aan de gemeente Leeuwarden.

Het eenig artikel van dit ontwerp van wet luidt dus:

„De overeenkomst tusschen den Staat en de gemeente Leeuwarden, waarbij aan deze wordt afgestaan de eigendom van de aan den Staat toebehoorende gebouwen en aanhoorigheden, kadastraal bekend in de gemeente Leeuwarden, sectie C, nos. 222, 223 en 225, en voornoemde Gemeente zich verbindt tot het bouwen en onderhouden eener overdekte groote rijbaan, om door de militaire bezetting te Leeuwarden, zonder eenige vergoeding, te worden gebruikt, wordt goedgekeurd, zoodanig als zij, blijkens de aan deze wet vastgehechte kopij van de onderhandsche acte van den 13 December 1854, is gesloten."

In deze zitting is besloten, om een adres van Hervormde predikanten, wegens de regeling van de kerkelijke pensioenen, ter griffie neder te leggen, en, overeenkomstig het voorstel van den heer v. Hoëvell, bij afschrift naar den Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst te zenden.

— In de zitting van Woensdag zijn de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp tot regeling der verantwoordelijk van de hoofden der ministeriële departementen. Dat ontwerp is, nadat door den Minister op art. 3 eene nieuwe redactie was voorgesteld, met 41 tegen 12 stemmen aangenomen.

De Kamer heeft achtereenvolgens aangenomen:

1°. het wets-ontwerp tot afschaffing van de regten op den uitvoer van gemunt en ongemunt goud en zilver in Nederlandsch Indië, zonder beraadslaging met algemeene stemmen; en

2°. de conclusie van het rapport op de rekening wegens den arbeid der gevangenen over 1852, zonder hoofdelijke stemming.

ARNHEM, 24 Februarij.

In den staat der rivieren is in de laatste dagen weinig verandering gekomen. Alhier geschiedt de overtogt over den Rijn, zoowel te voet als te paard en met voertuig over het ijs, hetwelk sterk genoeg is om de zwaarste vrachten te dragen.

Het gezigt op den Rijn in de nabijheid van Wesel met zijn onoverzienbaren ijsdam brengt een verheven, doch ook tevens een vrees- en zorgverwekkenden indruk te weeg. Door het geweld van den stroom en de aanhoudende hevige koude heeft hij zich zoodanig vastgezet, dat de dikte volgens gedane meetingen op eenige plaatsen 14 voet bedraagt. Over het ijs is niet slechts een pad voor voetgangers gemaakt, maar zelfs geladen wagens trekken er over heen, en lasten van 20 centenaars zwaarte worden er over gesleept.

HINDELOOPEN, 24 Februarij.

Heerscht binnen en in de nabijheid van ons stadje zelden eenige levendigheid, jongstleden Maandag en gisteren had het tegendeel in hooge mate plaats. De enkel voorkomende en tegenwoordig bestaande veilige en geschikte gelegenheid om op zee te kunnen schaatsrijden, deed eenige inwoners besluiten tot het houden van hardrijderijen aldaar. Maandag jongstleden had er eene plaats met mannen. Een 73-tal nam daaraan deel. De prijs, een fraai gouden horologie, werd behaald door W. Dijkstra, van Buitenpost, en de premie, eene zeer nette zilveren zak-tabaksdoos, door Okke van der Wal, van Workum.

Gisteren had er eene plaats met mannen en vrouwen. 17 paren dongen naar den prijs, die bestond uit eene zware zilveren zak-tabaksdoos voor den man en een streng gitten in goud voor de vrouw, terwijl de premie bestond uit twee zilveren lepels voor den man en een paar gouden oorbellen voor de vrouw. De eerste werd behaald door A. v. d. Wei, van Hieslum, met Albertje Postma, van Workum en de laatste door Minze S. de Boer, van Hindeloopen, met Sietske Postma, van Workum.

LEEUWARDEN, 26 Februarij.

In den nacht van Vrijdag op Zaturdag jl. is alhier, in den ouderdom van 60 jaren, overleden de Heer T. M. W. Baron van Asbeck zu Bergen und Munsterhausen, Ridder der Militaire Willems,Orde 4de klasse, Kamerheer des Konings in Buitengewone dienst en Militie-Commissaris over de Kantons 9—16 in deze Provincie. In zijne jeugd was de overledene page, eerst bij Lodewijk Napoleon, Koning van Holland, en later bij Napoleon I, Keizer der Franschen. In het jaar 1812 deed hij, als 1ste luitenant bij het 14de regement Fransche kurassiers, den togt mede naar Rusland, waar ook hij vervolgens al de verschrikkingen verduurde, waarmede het groote leger destijds had te kampen. In latere jaren bekleedde hij o. a. de betrekking van Grietman van Hemeluner-Oldephaert en Noordwolde en was hij tot 1850 lid der Provinciale Staten. Overigens nam hij, als Majoor der Friesche schutterij, deel aan de krijgsbedrijven in Belgie, na den opstand van 1830, en maakte hij o. a. ook den tiendaagschen veldtogt mede.

— In den nacht van Zaturdag op Zondag jl. is te Groningen overleden de heer G. Menningh, Ridder der beide Nederlandsche Orden, Generaal-Majoor, Provinciale Kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe, residerende te Groningen.

— In geene mindere mate dan den eersten keer, heeft ook het 2de concert van mevr. Emilie Walter op jl. Vrijdag avond genoegen gegeven. De door haar voorgedragen groote aria uit der Freischütz, op verzoek herhaald, was het inzonderheid weder, waarvoor haar de uitbundigste bijvals-betuigingen werden geschonken. Herhaaldelijk viel haar ook de eer der terugroeping te beurt. De heeren Nagtheim (clarinet) en Frank (piano) gaven voorts, tot algemeene tevredenheid, ieder een obligaat ten beste.

— Met genoegen kunnen wij melden, dat dezer dagen ook bij de Diakonie der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier is besloten, aan geene personen meer bedeeling te verschaffen, van wie het bekend is, dat zij gebruik van sterken drank maken.

— In de *Amst. Ct.* van jl. Zaturdag leest men een berigt uit deze stad, waarin mede gedeeld wordt, dat in de vorige week alhier 2 personen zouden zijn doodgevroren. Het doet ons evenwel genoegen te kunnen berigten, dat volgens ons verstrekte inlichtingen, de correspondent dier Courant in dezen welligt alleen op geruchten vertrouwende, eene gebeurtenis heeft mede gedeeld, die gelukkiglijk in deze stad *niet* heeft plaats gehad.

— De gemiddelde boezemwaterstand over de geheele Provincie, volgens den wekelijkschen peilstaat: den 11den 43, den 12den 43, den 13den 42, den 14den 41, den 15den 41⅓, den 16den 41⅓ en den 17 Februarij 41 duim boven zomerpeil.

— Door Z. M. is benoemd tot lid van het Dijksbestuur der Zeven Grietenijen en de stad Sloten Contributie zeedijken, den heer W. van Andringa de Kempenaer.

— Door Z. M. zijn goedgekeurd de beroepingen uitgebragt door de kerkeraden der gemeenten hierna genoemd, als: van de Hervormde gemeente te Genemuiden, onder de classis van Kampen, op W. A. Becking, predikant te Scharnegoutum; van Deventer, onder de classis van dien naam, op W. B. J. van Eyk, theol. dr., predikant te Hindeloopen, en van Tjummarum, onder de classis van Franeker, op J. Cannegieter Rz., predikant te Foudgum en Raard; en van de Doopsgezinde gemeente te Alkmaar, op P. Bruijn, predikant te Witveen en Rottevalle.

— Z. M. heeft met wijziging van het besluit van 26 October 1851, onder anderen, bepaald, dat het doel der Koninklijke Akademie van Wetenschappen wordt uitgestrekt tot de bevordering der taal-, letter-, geschiedkundige en wijsgeerige wetenschappen; — en dat het Rijkssubsidie wordt verhoogd tot *ƒ* 14,000.

— Bij Koninklijk besluit van den 3 dezer, is bepaald, dat de miliciens van 1850 den 15 Mei e. k. ontslagen zullen worden.

— De tegenwoordige sterkte der landmagt van ons leger, wordt door de *Groninger Courant* mede gedeeld te bestaan uit 1365 officieren en 56,662 manschappen, met 3361 paarden.

— Op den 20 dezer, had te Zwolle de bekrooning plaats van de voorwerpen, ingekomen op de uitgeschreven prijsvragen door de afdeeling Zwolle, der vereeniging ter bevordering van Fabrijk- en Handwerk-Nijverheid in Nederland, wanneer o. a. vereerende en aanmoedigende getuigschriften werden uitgereikt aan J. F. H. Bekhuis, te Leeuwarden en E. V. Heringa, te Dokkum.

— Uit Deventer wordt gemeld, dat door het op voet van oorlog brengen van het regement jagers te paard, die in Limburg zullen gekantonneerd worden, de verwisseling met het 1ste en 3de regement dragonders geen plaats zal hebben, doch dat nu het 2de regement van uit den Haag naar Deventer en het 4de van daar naar 's Hage verplaatst zal worden, De escadrons uit Limburg van het 1ste regement zullen, zegt men, weldra naar Arnhem gaan, terwijl te Leeuwarden en Groningen een escadron van het 2de regement zal komen.

— In de nabijheid van Groningen zijn weder twee slagtoffers gevallen van de onvoorzigtigheid, om beslotene ruimten met kolen te verwarmen. Eene dienstmeid en een knaap namelijk, die 's avonds in het achteronder van een vaartuig kolen hadden geplaatst, om het 's nachts minder koud te hebben, werden 's morgens gestikt gevonden. Moge dit ongeval toch tot eene waarschuwing dienen om zeer omzigtig met het gebruik van kolen te zijn.

— Zou men in ons land Pruisen niet kunnen navolgen op het punt van het nazien der schoorsteenen? Alle drie maanden komt dáár, tot in de kleinste dorpen, een man, met dien post belast, de schoorsteenen van elk huis veegen, en daarvoor moet men een zilvergros betalen. Zulk eene nuttige instelling voorkomt menig ongeluk en verdient navolging, want de meeste menschen zijn nalatig, vooral in den winter, in het schoonhouden hunner schoorsteenen.

— Het Evangelie heeft op de Fidschi-Eilanden eene overwinning behaald, welke de zendelingen wel sedert lang zochten en wenschten, maar niet durfden hopen. Het voornaamste opperhoofd, de Koning van de geheele groep, Tui-Viti, meer bekend onder den naam van Thakomban, heeft openlijk het Heidendom verzaakt en het Christendom omhelsd. Eenige honderden zijner onderdanen, die reeds overtuigd, maar bevreesd waren van hem te mishagen, zijn hem gevolgd. Men verhaalt, dat de eerste zendeling, die zich voor 15 of 18 jaren bij hem opdeed, hem bij drie lijken vond, van welke hij het eene at en de twee anderen voor de volgende dagen liet koken. Wel zag hij voor zich zelven weldra van het Kannibalisme af, maar liet het nog tot voor een paar jaar geleden op het eiland Ban, dat hij bewoont, toe.

— Het weder heeft eenige overeenkomst met dat van 1776; een voorafgaande zomer met zeer warme dagen, daarna hevige stormen en eindelijk eene vorst, die eene maand lang aanhoudt. Ook toen waren even als nu de twee hoofdmaxima der koude, door een kort tijdperk van ontlating van elkander gescheiden. De koude is nu 14 dagen later ingevallen dan toen; den 20 Januarij 1776 stond de thermometer te Franeker des morgens 6 à 7 ure op 4° onder nul van Fahrenheit, en den 27sten, den tweeden kouden dag, op 8° onder nul. Het ijs had toen in Friesland op enkele plaatsen eene dikte van 1¼ voet bereikt, in Holland was het gemiddeld een voet. Het zou misschien de moeite waard zijn om ook nu de dikte te meten. Voor de meteorologen zoude het misschien eenige waarde bezitten, wanneer de beide jaren nog verder met elkander werden vergeleken; wij kunnen natuurlijk onze aankondiging niet op stelliger toon doen; de dood van muizen enz. moet men niet van deze koude verwachten, daar zij meer van het water en van afwisselende vorst en dooi te vreezen hebben dan van eene aanhoudende koude; in 1776 waren er vrij wat muizen in Friesland (van Swinden, *Froid rigoureux de 1776*).

De volgende berigten zijn ons ter plaatsing toegezonden:

GOËNGA, 21 Februarij.

Heden namiddag had in de nabijheid van de herberg „*het Nieuwe Tolhuis*" alhier, onder het bijwonen van eene groote volkschare de aangekondigde wedloop met paard en sleed plaats; tien uit verschillende oorden dezer provincie aangebodene uitgelezene paarden dongen naar den prijs, die eindelijk naar veel krachtsinspanning behaald werd door het blaauw bles-paard, *de borre*, van den heer P. Heringa Cats te Leeuwarden, bereden door den pikeur P. H. Hijlkema van Oldeboorn, nadat hem in dezen moeijelijken wedstrijd het laatst bij herhaling de zegen betwist was door het paard van den heer M. S. Hijlkema, bereden door den pikeur W. B. Hijlkema beiden te Akkrum. De prijs werd onder het uitbrengen van gepaste toasten uitgereikt, terwijl aan hem, die den overwinnaar het laatst met zoo veel hardnekkigheid bekampte, door den heer J. B. Wouters te Sneek, op eene *regt ridderlijke wijze*, als een bijzonder geschenk, een fraai hoofdstel is vereerd.

OOSTERZEE, 23 Februarij.

Maakten eenige der voorgaande nummers dezer Courant gewag van kinderfeesten, gehouden in sommige plaatsen dezer provincie: ook Oosterzee was eergisteren van een dergelijk feest de schouwplaats. — Waren *die* feesten *eenig* in *hunne* soort, ook hier verklaart men algemeen, nooit alhier soortgelijke kinderpartij te hebben mogen aanschouwen. — Het was namelijk eene hardrijderij op schaatsen door een aantal leerlingen onzer school. De wedstrijd, die te 2 ure begon, tot laat in den namiddag voortduurde, kenmerkte zich door eene ferme orde; werd begunstigd door zeer aangenaam winterwinter, en lokte eene menigte aanschouwers. Nadat eindelijk de uitgeloofde prijzen werden behaald door Jochem L. Hottinga en Foppe H. Oenema, keerde de kinderschaar twee aan twee, met den tamboer voorop, vrolijk schoolwaarts. — Dáár werden de prijzen uitgereikt, dáár werden al de leerlingen onthaald, dáár vermaakten zij zich nog gedurende 2 uren op eene ongemeene, beschaafde wijze. Bragten *zij*, vóór ze huiswaarts gingen, hun' onderwijzer den kinderlijken dank toe, ook wij, ingezetenen van Oosterzee, danken den man, die onzen kinderen zoo veel pleizier aandeed, niet alleen, maar onzen jongelingen daardoor aanspoorde, zich in de kunst van snel rijden meer en meer te oefenen, opdat Frieslands roem daarin, boven andere gewesten, nimmer verflaauwe!

ST. NICOLAASGA, 23 Februarij.

Ook hier werd heden middag eene hardrijderij op schaatsen gehouden. 't Was een regt volksfeest! Onder begunstiging van het heerlijkste winterweder streden 40 jongelingen, welke nog niet aan de Nationale Militie hebben voldaan, om den beloofden prijs, door eenige ingezetenen bijeen gebragt. — Hij werd eindelijk behaald door Gosse Postma, van Troele; de premie door Sake Veldman, va

Donlaga, beide knapen van nog geen zestien jaren. — De eerste was de hardste, de laatste zeker de fraaiste rijder op de baan. — Ook de jongelingen Harmen Nijholt, Sijbout de Jong en Jan Bosma, verdienen loffelijke vermelding.

LEIJDEN, 24 Februarij. Uit het vroeger geformeerde twaalftal ter vervulling der alhier bestaande vacature, is gisteren avond door den Algemeenen Kerkeraad der Nederd. Hervormde Gemeente opgemaakt het navolgende zestal: ds. G. L. van Loon, te Zwolle; H. Brouwer, te Oud- en Roodkerk; W. J. O. Sluiter, te Dordregt; C. J. van Ketwich, th. dr., te Schoonhoven; M. van Staveren, th. dr. te Leeuwarden en J. P. de Keizer, te Arnhem.

In de Zaal van den Heer DONKER te Dockum, zal de HOOGDUITSCHE OPERA van Leeuwarden, de eer hebben op te voeren,

op DONDERDAG den 1 Maart 1855:

DER BARBIER VON SEVILLA.

Groote Komieke Opera in 3 bedrijven, Muzijk van ROSSINI. Na hetzelve:

WIR ISZT MIT?

Komieke Vaudeville in een bedrijf.

Aanvang 7 ure. *Entrée f 1.*

COMMISSIE VAN LANDBOUW.

VERGADERING VAN DE PROVINCIALE COMMISSIE VAN LANDBOUW, op *Donderdag den* 8 *Maart* 1855, te 4 ure, aan het Provinciaal Gouvernementshuis te Leeuwarden.

De Secretaris der Commissie voornoemd,
Mr. E. JONGSMA.

VERGADERING VAN HET HOOFDBESTUUR DER FRIESCHE MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW, op Vrijdag den 9 Maart e. k., te 10 ure, ten huize van G. DE KOE, in het Zaailand te Leeuwarden.

De Algemeene Secretaris,
Mr. E. JONGSMA.

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Heerenveen van den 6 December 1854, is verklaard, dat er sedert den eersten Januarij 1830, regtsvermoeden van het overlijden bestaat van DUIJE JACOBS EISINGA, laatst gewoond hebbende te Gorredijk.

Voor extract conform,
F. H. VAN BEIJMA THOE KINGMA.

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den 13 Februarij 1854, behoorlijk geregistreerd, is verklaard dat er regtsvermoeden bestaat van het overlijden van JAN BERENDS MULDER, vroeger gewoond hebbende te Midlum, en wel sedert den 1 Januarij 1849.

Voor extract conform,
Mr. Æ. M. DE SWART, *Proc.*

Op heden den zes en twintigsten Februarij 1800 vijf en vijftig, heb ik REITZE BLOEMBERGEN SANTEE, Eerste Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar in letter G, no. 7,

Ten verzoeke van Baukje Berends Mulder, Huisvrouw van en ten dezen gesterkt met Klaas Dirks de Groot, inlandsch Kramer, wonende te Midlum, en Rient Willems Leeman, Erfgezeten Landbouwer te Herbaijum, als Voogd over Alida Talina Mulder en Arjen Berends Mulder, minderjarige Kinderen van Berend Jans Mulder en Eke Arjens Brunia, in der tijd Echtelieden te Midlum en aldaar beide overleden, domicilie kiezende ten Kantore van Mr. Æ. M. DE SWART, Procureur, wonende te Leeuwarden, welke ook als zoodanig in dezen voor hen occupeert,

BETEEKEND

aan JAN BERENDS MULDER, laatst gewoond hebbende te Midlum, doch thans afwezig,

Een vonnis tusschen de insinuanten als eischers en de geinsinueerde als gedaagde, door de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden gewezen den dertienden Februarij jongstleden, behoorlijk geregistreerd en in executorialen vorm uitgegeven, bij welk vonnis is verklaard dat er regtsvermoeden bestaat van het overlijden van den geinsinueerde sedert den eersten Januarij achttien honderd negen en veertig.

Afschrift van dit exploit is door mij Deurwaarder aangeplakt aan de Hoofddeur van de gehoorzaal der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden en is een tweede afschrift, alsmede van het bij deze beteekende vonnis, door mij overgegeven aan den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, exploit doende aan Zijn EdelAchtbares Parket en sprekende aldaar met Zijn EdelAchtbare in persoon, die mijn origineel, hetwelk tevens in de Leeuwarder Courant zal worden geplaatst, met gezien heeft geteekend.

Expl.	f 0.75	
Schr.	„ 0.80	Kosten zijn drie Guldens vijf en vijftig ½ Cents.
Aanpl. . . .	„ 0.30	R. BLOEMBERGEN SANTEE.
Visa	„ 0.30	Gezien bij mij Officier van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden.
Bev. Court. .	„ 0.30	
Regs.	„ 1.10½	J. M. v. BEIJMA.
	f 3.55½	

*** Heden verloste door Gods goedheid voorspoedig van een' welgeschapenen ZOON T. TROMP SEVENSMA, geliefde Echtgenoote van
Workum, den 17 Februarij 1855. H. POTMA.

*** Bevallen van eene DOCHTER IJ. ANDRIESSEN, Echtgenoote van
Sneek, den 18 Februarij 1855.
Eenige kennisgeving. C. F. LANTINGA, *Apotheker.*

*** Bevallen van eene DOCHTER, K. HOSBACH, geb. HOOGMEI.
Leeuwarden, den 20 Februarij 1855.

*** Bevallen van eene DOCHTER, S. JONKERS—BORN.
Oldeholtpa, 22 Februarij 1855. H. JONKERS.

HOOGEZAND, den 22 Februarij 1855. Bevallen van een ZOON E. S. SLOT, hartelijk geliefde Echtgenoote van
Mr. J. OFFERHAUS.

*** Bevallen van een MEISJE H. KIENSTRA, Echtgenoot van
Leeuwarden, 23 Februarij 1855. P. ROOSWINKEL.

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid ons jongste ZOONTJE, slechts zes weken oud.
D. S. BANGMA.
Achlum, den 17 Februarij 1855. G. J. DOUMA.
Dienende deze kennisgeving tevens voor Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Na een langdurig doch geduldig sukkelen, ontsliep heden in den vroegen morgen, in den gezegenden ouderdom van bijna 83 jaren, onze geliefde Vader BROER BERNARDUS HOLTROP.

Zacht en kalm was zijn einde; — moge zijn ontslapen een zalig ontwaken in de eeuwigheid zijn geweest!

Delfstrahuizen, BERN. B. HOLTROP.
18 Februarij 1855. EIBERTJE HOLTROP, geb. WINIA.

*** Heden werden wij in diepen rouw gedompeld door het overlijden van onzen beminden, veelbelovenden oudsten Zoon GERRIT DOEKELES GERRITSEN, na eene korte ongesteldheid, in den ouderdom van 16 jaren en 3 maanden. Zwaar treft ons ouderhart dezen slag, doch wij hopen, dat God ons kracht zal schenken, om in Zijnen wijzen en heiligen wil te berusten.

Heidenschap onder Nijega, HARING R. ABMA.
den 19 Februarij 1855. WIEPKJE S. ATTEMA.
Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

DRAGTEN, 19 Februarij 1855. Heden overleed in den ouderdom van bijna zeventig jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer SIJARDUS POSTHUMA, Heel- en Vroedmeester alhier.
Weduwe S. POSTHUMA,
geb. V. D. MEULEN.

*** Heden overleed na lang en geduldig lijden, onze beminde Zoon, FEIKE BOSCHMA, Weduwnaar van D. KRAMER, in den ouderdom van bijna 45 jaren, waarvan hij 23 jaren met den meesten ijver werkzaam was als 1ste Beambte ter Secretarie van Wijmbritseradeel. Drie Kinderen betreuren het verlies van eenen zorgdragenden Vader, en wij met de onzen dat van eenen belangstellenden Zoon en Broeder. RINTJE JANS BOSCHMA.
Sneek, den 19 Februarij 1855. TRIJNTJE FEIKES VAN DER MEER.

*** Het heeft God in Zijne ondoorgrondelijke wijsheid behaagd, heden morgen tot mijne bittere droefheid op het onverwachtst, na eene hevige ziekte van slechts weinige dagen, van mijne zijde weg te nemen mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, FOPPE GERRITS KLIJNSTRA, in den ouderdom van 32 jaren en 8 maanden, waarvan ik bijna 8 jaren met hem in eenen gelukkigen echt mogt leven, mij nalatende 3 Kindertjes, te jong om hun verlies te gevoelen.

De Norg onder Molkwerum, MARGJEN FEITZES TROMP,
den 19 Februarij 1855. Wed. F. G. KLIJNSTRA.
Familie en Vrienden gelieven deze algemeene- tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Na eene langdurige ongesteldheid overleed heden tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid mijn waarde Echtgenoot KLAAS DRAGER, in den ouderdom van 39 en na eene genoegelijke echtvereeniging van 18 jaren.
Franeker, L. HANNEMA,
den 19 Februarij 1855. Wed. K. DRAGER.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene *als* bijzondere *kennisgeving aan te merken.*

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het den Heere behaagde aan de gevolgen van eene uitterende ziekte, door den dood van mij weg te nemen, mijn geliefde Echtgenoot DOOITZE MINNES KOOPMANS, in den ouderdom van 51 jaren en 3 maanden. Zijn dood wordt door velen betreurd. Zijn leven ware Christus, en zijn sterven gewin. HINKE SIPKES BLEKER,
Abbega, 19 Februarij 1855. Wed. D. R. KOOPMANS.

LEEUWARDEN, den 20 Februarij 1855. Heden overleed alhier, in den ouderdom van 78 jaren, de Hoog Wel Geboren Vrouwe ANNA AGATHA GEERTRUIDA VAN SIXMA, Douairière van wijlen Jr. CORNELIS SCHELTINGA VAN HEEMSTRA.
Eenige kennisgeving.

*** Na een langdurig lijden overleed heden middag ten 2 ure, mijne geliefde Huisvrouw ANTONIA JOHANNA SIERO, in den ouderdom van ruim 37 jaar, na vroegtijdig voorzien te zijn van de HH. Sacrementen onzer Moeder de H. Kerk.
Leeuwarden, 21 Februarij 1855. JOHs. BOKKES.

*** Heden trof mij en mijne Kinderen de gevoeligste slag mijns levens, door het afsterven van mijnen dierbaren Echtgenoot en mijner Kinderen zorgdragende Vader JOHANNES KLAZES OSINGA, in leven Landbouwer en Kerkvoogd alhier. Eene herhaalde sukkeling van eenige weken maakte een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven. Hij bereikte den ouderdom van 69 jaren en 1 maand, waarvan ik bijna 44 jaren met hem door eene gelukkige echtvereeniging verbonden was. Dankbaar voor het langdurig bezit, wenschen wij Gode te zwijgen, wiens doen enkel majesteit en liefde is.
Menaldum, P. N. CUPERUS,
den 21 Februarij 1855. Wed. J. K. OSINGA.
Deze strekt zoowel tot bijzondere als algemeene kennisgeving.

WIJNS, den 22 Februarij 1855. Heden overleed onze Moeder en Grootmoeder IJFKE PIETERS WAGENAAR, Weduwe MEILE M. MIEDEMA, in den hoogen ouderdom van bijna 87 jaren.
Uit aller naam,
R. J. v. D. WERF.

*** Heden overleed onze geliefde Vader de Heer FOKKE WILHELMIJ, in leven Rentenier alhier, in den ouderdom van 82 jaren en bijna 2 maanden.
Bergum, G. WILHELMIJ Fz.,
den 22 Februarij 1855. *Mede uit naam mijner Zuster en Behuwdbroeders.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, gesterkt door de genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, de Edel Achtbare Heer Mr. PETRUS JOHANNES METZ, laatst Griffier bij de Arrondissements Regtbank te Heerenveen, in den ouderdom van 74 jaren en 8 maanden.
Heerenveen, V. L. G. METZ,
den 23 Februarij 1855. *ook namens Broeder, Zusters en Behuwdbroeders.*
Uithoofde der uitgebreide kennissen van den overledene, gelieve men deze algemeene, voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden werden wij in rouw gedompeld door het afsterven van ons geliefd Zoontje NICOLAAS, in den ouderdom van bijna 5 jaren.
Harlingen, J. TIMMER.
den 23 Februarij 1855. G. TIMMER—RITSMA.

*** Heden avond te acht uur, trof mij de gevoeligste slag mijns levens, door het afsterven van mijnen dierbaren Man, in den ouderdom van vijf en zeventig jaar en vier maanden, na eene ongesteldheid van veertien dagen, en na zamen ruim negen en veertig jaren gehuwd te zijn geweest.
Leeuwarden, Wed. SIBBELE J. LEMSTRA,
den 24 Februarij 1855. *en Kinders.*
Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens daar het den Heere van leven en dood behaagd heeft van mijne zijde weg te nemen na eene genoegelijke echtvereeniging van bijna 26 jaren en eene ongesteldheid van 14 dagen, mijne dierbare echtgenoote PIETJE SIJTZES IJPMA. Wat ik in haar, met mijne 8 Kinderen verlies, kunnen zij beseffen, die de overledene van nabij gekend hebben. Zij bereikte den ouderdom van ruim 47 jaren; 4 kinderen zijn haar voorgegaan. Haar toegenegenheid in de laatste jaren tot de waarheden des Heils, doet ons onzen smart leenigen. Och! mogt de Heere kracht schenken, in Zijnen allen wijzen wil te berusten.
Folsgare, K. F. BREUWSMA,
den 24 Februarij 1855. *mede in naam mijner Kinderen.*

*** Heden overleed alhier, in den gezegenden ouderdom van 83 jaren en nagenoeg 3 maanden, Mej. MAARTJE MULDER Wed. wijlen J. IJ. FERF.
IJlst, den 24 Februarij 1855.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 20 tot en met den 26 Februarij 1855 aangegeven: 19 Geboren, 34 Overleden.

225ste **STAATS-LOTERIJ.**

Trekking der vijfde klasse.

9de Trekk.	No. 17712, een prijs van f 1000.	
10de	„	Nos. 3985, 7042, 4578, 5521, ieder een prijs van f 1000. No. 1432, een prijs van f 25,000.
11de	„	No. 14929, een prijs van f 1000.
12de	„	Nos. 14769, 16724, 12610, ieder een prijs van f 1000. No. 13852, een prijs van f 2500.

Opgave van den prijs en der aanvoer van *BOTER*, den 23 Februarij 1855, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

PRIJS: f 49.50. AANVOER: 363 ¼ 165 ⅛ 32 $\frac{1}{16}$ vaten.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 24 Februarij 1855.

Nederland.

Werk. Schuld.	2½	pCt.	60¾ 60¾ 60¾
Dito dito . .	3	„	72¼
„ „ . . .	4	„	89⅞ 90 90
Amort.-Synd. .	3½	„	
Handel-Maats.	4½	„	

Rusland.

Ob. bij *H.* 1798/1816	5	pCt.	101
Dito dito 1828/1829	5	„	100¼
Dito.	4½	„	85¼
Dito bij dito. .	4	„	75
Dito bij St. & Co.	4	„	78¾

Portugal.

Te Londen. . .	3	pCt.	37¾
„	Uitg.		

Spanje.

Obligatiën . . .	1	pCt.	17 $\frac{11}{16}$
„ . . .	3	„	36¾
„ Binnenl. à 6/m.	3	„	30¾ 30½ 30 $\frac{1}{16}$
Coupons Bewijzen . . .			4 $\frac{11}{16}$
Amortisable Schuld . .			4 $\frac{1}{16}$ 4¼

Oostenrijk.

Metaliek . . .	5	pCt.	60 $\frac{15}{16}$ 61
„ . . .	2½	„	30½ 30 $\frac{11}{16}$
„ Amst.	5	„	72¾ 72¾ 72½

Polen.

Certificaten . .	4	pCt.
Aand. met Loting fl. 500 f		

Oostenr. Nation. Metall. 5 pCt. 63 $\frac{15}{16}$, 64, 63 $\frac{15}{16}$; N. Weener Loten van 250 fl. 1854 f 250; Bras. 5 pCt. 97¼; Dito 1843 5 pCt. 97; Mexik. Enk. 20¾; Dito Onbep. 20 $\frac{5}{16}$; Venez. 4 pCt. 21½.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEEUWARDEN, zijn voornemens, op Zaturdag den 8 Maart e. k., des middags 12 ure, op het Gemeentehuis, publiek aan te besteden:

HET VERGROOTEN VAN DEN STAL, achter de Herberg genaamd *de Klanderij*.

Bestekken en Inlichtingen te bekomen, bij den Gemeente-Architect, van 's morgens 9 tot 's avonds 6 ure.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

ONDERMEESTER. — HINDELOOPEN.

SOLLICITANTEN naar de vacante betrekking van **ONDERMEESTER** in de Openbare School te *Hindeloopen*, worden verzocht zich vóór 15 Maart e. k., met *franco* brieven, geteekend met de letter O, te adresseren aan het Bestuur dier Gemeente, onder overlegging van bewijzen dat zij minstens den 3den rang bezitten en dat zij toegelaten zijn tot het geven van Onderwijs in de Fransche en Engelsche Talen, en verder van zoodanige andere bewijzen, als dienen kunnen, om hunne geschikt- en bekwaamheden te beoordeelen.

Boven de *f* 250 vaste jaarwedde, heeft de te benoemene het vooruitzigt op minstens *f* 100 honorarium jaarlijks, voortspruitende uit het geven van privaat les in de bovengenoemde vreemde talen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN FERWERDERADEEL roepen, ten gevolge daartoe ingekomen verzoek, de Hervormde Floreenpligtigen van *Marrum* en *Nijkerk* op, om te verschijnen in de Kerk der Hervormden te *Marrum*, op Saturdag den 3 Maart e. k., des voormiddags 11 uur, ten einde te beraadslagen over, en te besluiten op een voorstel van den Kerkeraad der gecombineerde Gemeenten van voornoemde dorpen, tot voldoening uit de kerkebeursen van de kosten, te vallen op eene buitengewone vergadering van het Provinciaal Kerkbestuur van *Friesland*, ter behandeling van het appel der laatste uitspraak van het Klassikaal Bestuur van *Leeuwarden*, in zake de beroeping van Ds. *J. G. Zimmerman* tot Predikant in die Gemeenten.

Ferwerd, 16 Februarij 1855.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
R. J. v. D. LEIJ.
De Secretaris,
J. H. HEIJMANS Gz.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL, convoceeren bij deze de Hervormde floreenpligtigen van *Burgwerd*, *Hichtum* en *Hartwerd*, om te compareren op Maandag den 5 Maart 1855, des voormiddags elf uur, in de Kerk te Burgwerd, ten einde te besluiten op een voorstel, om den Predikant der Gemeente te magtigen tot het scheiden en uitdeelen van 1 b. 46 r. 90 e. Pastorieland, liggende over hoog en laag als $^1/_{17}$ gedeelte in de Zathe en Landen te Burgwerd, aan Bauke Buwalda c. s. te Burgwerd, toebehoorende.

Bolsward, den 20 Februarij 1855.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
T. MULIER.
De Secretaris,
J. BINKES.

Verhuring en Verpachting.

HET POLDERBESTUUR *van het* 6de *en* 7de *Veendistrict*, in de gemeenten Opsterland en Ængwirden, gedenkt op Donderdag den 8 Maart aanstaande, 's nademiddags 1 uur, voor den tijd van zeven jaren, publiek te verhuren en verpachten: De HUIZINGE of SLUISWACHTERSWONING en SLUIS, staande en gelegen bij de Uilesprong onder Terwispel, zijnde de Huizinge zeer geschikt voor Herberg, Winkel enz., terwijl daar tevens zoo veel **Land** zal worden bijgevoegd, dat er 's zomers en winters minstens tien Koeijen kunnen worden gehouden.

De Condition liggen ter inzage bij den Opzigter de Heer E. WESTRA te Gorredijk, bij wien mede nadere informatien zijn te bekomen.

Beetsterzwaag, den 22 Februarij 1855.
Het Polderbestuur voornoemd,
S. VAN TEIJENS, *Voorzitter*.
R. OTMA, *Secretaris*.

BEPLANTING.

DE COMMISSIE VAN BEHEER van den Kunstweg over Bergum naar Heerenveen, gedenkt bij geslotene briefjes, te besteden: De GEDEELTELIJKE BEPLANTING van dien Weg, in drie perceelen; volgens het Bestek dat daarvan met den 27 Februarij e. k. zal ter lezing liggen bij: R. WIJMINGA, te Bergum; JAN VAN DEN BERG, te Dragten en JAN VEENBAAS, te Knijpe.

Beetsterzwaag, den 23 Februarij 1855.
De Voorzitter der Commissie van beheer,
J. A. LIJCKLAMA à NIJEHOLT.
De Secretaris,
J. PRAKKEN.

Geldleening groot *f* 40,000,
ten behoeve van het O. B. WEESHUIS te Sneek.

DE VOOGDEN VAN HET O. B. WEESHUIS te *Sneek*, zijn voornemens te negotiëren een Kapitaal van *f* 40,000, bij aandeelen van *f* 1000, tegen eene jaarlijksche rente van *vier* ten honderd, te storten den 1 Junij en 1 September e. k., telkens de helft, ten Kantore van de Heeren BRUNINGS EN TEN CATE te Sneek, alwaar tevens de Coupons der uit te geven Obligatien zullen worden uitbetaald.

In deze geldleening zal kunnen worden ingeschreven van den 1 tot den 8 Maart e. k., van des voormiddags *elf* tot 's namiddags *een* uur, in het Hulpgebouw van het O. B. Weeshuis te Sneek, alwaar inmiddels inzage van het plan en de nadere voorwaarden der negotiatie zal kunnen genomen worden.

DE KERKVOOGDEN *bij de Hervormden te Achlum*, presenteren bij geslotene briefjes te besteden: *a.* Het **afbreken** van eene HUIZING. *b.* Het **maken** van eene KAMER in eene Huizing, en *c.* Het **bouwen** van eene HUIZING, van 4 Kamers; waarvan Bestek en Teekening is liggende in de Herberg te Achlum; terwijl de briefjes verzocht worden in te zenden bij den administrerenden Kerkvoogd aldaar, vóór den 10 Maart e. k.

AANBESTEDING.

ARMVOOGDEN van Minnertsga, gedenken bij geslotene briefjes aan te besteden: Het **afbreken** van een OUDHUIS en het weder **opbouwen** van een NIEUW op dezelfde plaats, met de daartoe benoodigde Materialen, waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen bij R. LELIA te Minnertsga; de briefjes moeten *franco* worden ingeleverd bij den Boekhouder Armvoogd aldaar, vóór of Zaturdag den 3 Maart 1855.

DE Notaris BEEKHUIS, te Buitenpost, zal, ten verzoeke van Mr. J. G. W. H. Baron VAN SIJTZAMA, Advocaat te Bergum, op Donderdag den 1 Maart 1855, 's namiddags 3 uur, ten huize van P. H. Hoekstra, Kastelein te Buitenpost, provisioneel presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZING en **Erf**, in het West van Buitenpost, sectie A, no. 180, groot 4 roede 10 el.
2. Een **Tuin** aldaar, sectie A, no. 145, groot 10 roede 10 el.

Behoorende aan de Erven Binne Oebeles de Boer.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op dag en plaats voormeld, provisioneel presenteren te verkoopen:

Voor P. A. Couperus te Augustinusga:

1. 2 bunder 26 roede 40 el uitmuntend WEIDLAND, gelegen op Oosterburen onder Gerkesklooster, sectie A, no. 289.
2. 1 bunder 55 roede 90 el dito WEIDLAND, gelegen bij de Horne op het Uitland onder Buitenpost, sectie A, no. 233; — beide perceelen afkomstig uit de Nalatenschap van Joukje Couperus.

Voor de Erven Sierk Rudmers van der Veen:

75 roede 60 el vergraven LAND, gelegen westwaarts van den Pompsterweg aan de Zwadde onder Kollum, sectie D, no. 123.

TE **KOOP**: 500 Ton BAGGELAAR, te Leeuwarden, en 500 Ton te Ferwerd. Te bevragen bij J. S. ZIJLSTRA, te Dragten, en op Vrijdag den 2 Maart 1855 in de Herberg *Benthem* te Leeuwarden. Brieven *franco*.

LOGEMENT EN STALLING C. A. TE SNEEK.

DE Notaris JORRITSMA zal publiek veilen:

Eene voor weinige jaren nieuw gebouwde hechte, ruime en welgelegen HUIZINGE met uitgestrekte prompte KOE- en PAARDENSTALLING, alsmede twee Kampen puik puiks **Greidland**, onheugelijke jaren tot Logement, Stalling en Koemelkerij gebezigd, genaamd *de Valk*, allergeschikst gelegen nabij de voormalige Noorderpoort te Sneek, bewoond door den eigenaar Gerrit Pieters Dijkstra; aanvaarding 12 Mei 1855.

Wie gading maakt, kome Dingsdag 13 Maart a. s., 's nademiddags 3 uur, op de provisionele toewijzing ten voormelden huize.

LANDGOED IN DRENTHE.

UITHOOFDE der steeds aanhoudende vorst en daardoor moeijelijke communicatie, wordt de tegen 27 Februarij en 6 Maart aangekondigde *inzate* en *finale* veiling van een aanzienlijk **LANDGOED** in *Drenthe*, **uitgesteld** tot nadere aan te kondigen dagen.

Uit de hand te koop:

EEN sedert korte jaren geheel vernieuwden en welonderhouden achtkanten WATERMOLEN (zijnde een *Spinnekop*) groot in Roeden 9 el 60 duim.

Te bevragen bij W. R. HETTINGA Boer onder Troele en A. J. RONDEM[A] Timmerman te St. Nicolaasga.

MAGAZIJN VAN
ZADEN EN WERKTUIGEN voor BOSCH- EN LANDBOUW,
te APELDOORN.

De Ondergeteekende neemt de vrijheid zich aan te bevelen tot de levering van ZADEN en WERKTUIGEN; zullende hij gaarne op *franco* aanvraag, prijs- en inlichtingen mededeelen.

BRUNO TIDEMAN Jr.

SCHIJFSCHIETERIJ IN TWEE PORTUREN,
en DAMPARTIJ voor de Liefhebbers.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur van Dantumadeel, gedenkt de Kastelein RIJNDERT TUNNINGA, bij Dockum, op aanstaanden **Donderdag** den 1 Maart 1855, te laten Verschijfschieten: ***Eenig ZILVERWERK*** in twee partijen, die Prijs en geene Premie gewonnen hebben.

Na dezelve **DAMPARTIJ** over hoeks en over alles.

ZEGT HET VOORT.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn zeer aanbevelenswaardig in geval van zware hoofdpijnen, zwakke en zenuwachtige gestellen, duizeling enz.

Mejufvrouw Drinkwater te Liverpool (Castelstreet) woonachtig, was sedert geruimen tijd ziekelijk geweest, lijdende doorgaans aan zware hoofdpijnen, een zenuwachtig en zwak gestel, en dikwijls aan duizelingen onderhevig zijnde, die haar telkens deden nedervallen. Zij volgde stiptelijk de haar voorgeschreven geneesmiddelen, doch haar toestand verbeterde zich niet. Eindelijk begon zij de Pillen van Holloway te gebruiken, welk voortreffelijk geneesmiddel hare maag en geheel haar gestel binnen korten tijd verstrekte en hare hoofdpijnen deed verdwijnen, zoodat zij zich thans volmaakt wel bevindt.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN	van *f* 0.80,	*f* 1.85,	*f* 3,	*f* 6.75,	*f* 13.50,	*f* 20.50.
POTJES ZALF	„ „ 0.80,	„ 1.85,	„ 3,	„ 7.05,	„ 13.85,	„ 20.50.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Mej. de Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; P. T. POTMA, te Sneek; S. G. SWART, te Gorredijk; S. VISSER, te Lemmer; S. S. OOSTERBAAN, te Bolsward; alsmede te Londen, Holloway's Etablissement Strand, en te New-York, 80 Maiden Lane.

MEN **VRAAGT** een, minstens 23 jaren oud zijnde, KANTOORBEDIENDE, tegen een salaris van zes Gulden per week. De vereischten zijn: eene nette vlugge hand van schrijven, goed oordeel, bekwaamheid tot het voeren eener omslagtige correspondentie en voldoende *bewijzen* van eerlijkheid en goed gedrag. Belanghebbenden adresseren zich met *franco brieven onder de letter* **E.** A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden*.

ZES TIMMER- en METSELAARSKNECHTEN kunnen dadelijk werk bekomen voor eenen langen tijd. Vervoegen zich in persoon bij P. J. BRUINSMA, Mr. Timmerman te Midlum.

EEN SMIDSKNECHT, niet onbekend met het Scheepswerk, kan dadelijk of met Mei e. k. geplaatst worden bij A. DE GRAAD, Smid te Lemmer. Brieven *franco*.

EEN KOPERSLAGERSKNECHT, van de Protest. Godsdienst, zijnde ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij J. P. JELTEMA, *Kollum*.

TEGEN betaling voor Kost en Inwoning, wordt bij een Grutter in een aanzienlijk Dorp dezer Provincie woonachtig, de gelegenheid aangeboden tot opleiding van een LEERLING in de GRUTTERS AFFAIRE.

Nadere Informatiën bij de ondergeteekende.
Brieven *franco*.
C. M. AMORAAL,
Commissionnair.

DE Boekhandelaar G. B. VAN GOOR, te Gouda, debiteert met uitmuntend succes:

Eerste Grondbeginselen der Natuurkunde van den
MENSCH,

Een populair Leesboek over het zamenstel des menschelijken ligchaams en de verrigtingen van zijne deelen,
DOOR Dr. D. LUBACH.

Met 167 fraaije tusschen den tekst gedrukte Houtsneê Figuren.

Ingenaaid . . . . *f* 3
In geprest linnen band met Verg. Rugtitel . . . . „ 3

Bij de loffelijke zucht van den tegenwoordigen tijd om algemeen nuttige kundigheden te verspreiden, moet het met regt verwondering baren, dat aan de natuurkunde van den Mensch nog zoo weinig gedacht werd, zoodat vele menschen, die van velerlei wetenschap en kennis weten mee te praten, geheel vreemd zijn met het zamenstel van hun eigen ligchaam en met de verrigtingen van ieder der deelen. En toch, wie zal het hoogst nuttige en noodzakelijke van deze kennis loochenen? Dr. LUBACH levert in dit Werk, het eenige oorspronkelijke dat in ons land het licht zag en dat met eene menigte ophelderende fraaije Houtsneden prijkt, een beknopt en duidelijk tafereel van alles wat het Menschelijk ligchaam aangaat; en ieder beschaafd mensch, die beseft, dat een groot deel van zijn geluk geheel afhangt van den staat onzer Aardsche Woning, en dat de Psychologie van den mensch in regtstreeksch nut alle andere kennis te boven gaat, zal gewis met dit zoo fraaije als goedkoope Werk van nabij willen bekend worden, terwijl ook Heelkundigen en Studerenden het zeker gaarne zullen aanschaffen om er bij hunne Studien gebruik van te maken.

BIJ N. DE ZWAAN, te *Utrecht*, is uitgegeven, en bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

HULDE AAN DR. L. S. P. MEIJBOOM,
Evang. Predikant te Amsterdam,
van EEN ISRAELIET.

Prijs 25 Cent.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.